

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra MOD

Citation: Knudsen, Jakob: "Martin Luther", i Knudsen, Jakob: *Martin Luther*, 1915, s. 231.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj09val-shoot-idm139983000368176/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Martin Luther

fra hvilken der vejede noget, der lignede en stor Fane, ud over Hovederne paa Folkemængden. — Han vidste jo godt, hvad det hele betød, han skulde efter Bestemmelsen selv have haft Plads paa Vognen, — og bandede sig derfor Vej derhen. Lidt efter sad han deroppe paa Kanten af Bagsmækken.

Vognen var stuvende fuld af Studenter. Fanen var en stor Bandbulle af Lærred, der var anbragt paa en lang Stage. Lærredet var skaaret til, saa det løb ud i en lang Spids, der smeldede i Vinden. Alle paa Vognen var klædt ud, — det skulde han ogsaa have været, — han skulde have forestillet Hieronymus Emser, der havde skrevet imod Luther for nylig: — men det havde han jo da faaet forsømt i sin bedrøvelige Sindsstemning. — Lige foran ham i Vognen laa en Stabel af Emsers Bøger, som man havde faaet samlet sammen, og som nu skulde kjøres ud og brændes. — Paa en anden Stabel Bøger sad en Student, der ikke blot var klædt ud som Doktor Eck, Martin Luthers store Modstander, men ogsaa havde malet sit Ansigt saadan, saaat det i hvert Fald mindede om Eck. Paa en tredje Bunke Bøger sad en Mand, som skulde ligne den papistiske Skribent Ochsenfart. De fleste paa Vognen — undtagen Tilio — bar saadanne kjendte og ilde liidte Ansigter til Skue. En var Hertug Georg af Sachsen. Man havde været i Tvivl, om man turde efterabe Kurfyrstens Fætter; men det var gjort saa utydeligt, saa der skulde megen god Vilje til at falde paa Ligheden. Det syntes dog, som om Folk havde en saadan Vilje, thi der blev idelig trukket og slidt i denne Mands Klæder af Fodgjængerne ved Siden af Vognen, og grove Skjældsord lød til ham, uden at dog Navnet blev nævnt. — Der var ogsaa en Figur paa Vognen, hvis Hovedbedækning ganske tydeligt angav ham som Paven selv. Han sad dog midt inde paa Agefjælen, forat han ikke skulde blive mishandlet af Mængden. — Under idelige Afbrydelser blev der holdt Taler fra Vognen til Forsvar for Paven, Rom, Cølibatet, Bandbulien, Concilierne og meget andet. —

Tilio kjendte godt Programmet: det var Meningen, at Vognen skulde kjøre ud til Pladsen udenfor Elsterporten, hvor nogle af de yngste Studenter — Pennalerne — var satte til at holde Baalet vedlige. Her skulde Vognen endelig stormes af Mængden, — og da var man jo spændt paa, hvordan Slagsmaalet, som næppe vilde kunne undgaaes, skulde løbe af. Her skulde saa tillige Ecks, Emsers og Och-

senfarts Bøger brændes, og det hele vilde vel saa komme til at ligne Efterspillet efter Baalfærden før Frokosten.

Tilio sad ligefrem og følte Lede ved det altsammen, — nu var han jo ogsaa bleven saa underlig enligt stillet, ved at han dér befandt sig i sine egne Klæder og havde sit eget triste Ansigt paa i hele denne Maskerade. Det eneste, der optog ham, var Forventningen om det Øjeblik, da man skulde gjøre Holdt udenfor det sorte Kloster, og da muligvis Doktor Martin vilde vise sig.

Der var for Resten mange fler end Tilio, der sad i Spænding i denne Anledning, — thi man følte sig ingeniende sikker paa, hvordan Doktor Martin vilde tage imod disse Kunster. — Den Student, som forestillede Doktor Eck, og som sad paa sin Bogstabel lige foran Tilio, bøjede sig over imod ham og begyndte at tale sagte til ham om Doktor Martin:

«Hvordan var det, Tilio? Var Du med ved Løjerne sidste Sommer, da vi Studenter laa i Strid med Vagten og med Byknægtene her i Byen?» spurgte Doktor Ecks Maske.

«Nej,» svarede Tilio, »jeg var jo hjemme netop i de Uger, det stod paa. Min Fader var syg, og saa maatte jeg tage mig af Høsten i Præstegaarden.»

«Naa, — jamen da skulde Du ellers have hørt og seet Doktor Martin. Han vilde have os fængslet og straffet eller ogsaa bortvist fra Universitetet.»

«Fordi I sloges med Vagten?»

«Ja, han kaldte det Satans Værk, han sagde, at det var Ulydighed mod Øvrigheden. Der var ogsaa en Student, der hed Claus Hofmayr, han sagde til Folk, saa alle hørte det, da de var komne ud af Kirken: at næste Gang, Munken talte saadan, da vilde han tage en Sten og kyle imod hans kronragede Skalle. Doktor Martin holdt ogsaa en Tale i det store Collegium for os alle; dér sagde han: jeg forstaar godt, at Satan, da han ikke har kunnet skade os ude fra, saa har han fundet paa at bringe denne Ulykke over os i det indre; Djævelen selv er jeg ikke bange for; men jeg frygter, at vi ved Utaknemlighed og forfængelig Brovten har fortørnet Gud, og han derfor har ladet den Onde faa Lov at indsnige sig blandt Guds egne Børn og drive sit Spil. Nu har jeg fire Gange i de sidste Aar haft en stor og særdeles Fare at kjæmpe med, sagde han: i 1517 da var det Tetzels og hans Afladshandel, i 1518 gik det løs i Angsburg, i 1519 i Leipzig, og nu denne Elendighed i Wittenberg; — der er kun dette tilbage: at jeg